

Soluri în comunicare: actele de ascultător 5

Diologul 9

Reguli de acces la cuvânt (intreruperi, suprapunerî, luarea cuvântului, așteptarea rândului fa cuvânt) 12

Siguranțile comunicării: actele de limbaj 1 15

Siguranțile comunicării: actele de limbaj 2 17

Elemente paraverbale (intensitatea voii, infonație, tonul vorbirii) 19

Elemente nonverbale (fazomă, postură corpului, contact vizual) 21

Strategii de concepere și de comprehensiune: cuvinte-cheie, idei principale, teză, rezumat 23

Strategii de dezvoltare și de dezmembrare 25

Strategii de ascuțire 26

Strategii de ascuțire 28

Strategii de ascuțire 30

Strategii de ascuțire 32

Strategii de ascuțire 34

Strategii de ascuțire 36

Strategii de ascuțire 38

Strategii de ascuțire 40

Strategii de ascuțire 42

Strategii de ascuțire 44

Strategii de ascuțire 46

Strategii de ascuțire 48

Strategii de ascuțire 50

Strategii de ascuțire 52

Strategii de ascuțire 54

Strategii de ascuțire 56

Strategii de ascuțire 58

Strategii de ascuțire 60

Strategii de ascuțire 62

Strategii de ascuțire 64

Strategii de ascuțire 66

Strategii de ascuțire 68

Strategii de ascuțire 70

Strategii de ascuțire 72

Strategii de ascuțire 74

Strategii de ascuțire 76

Strategii de ascuțire 78

Strategii de ascuțire 80

Strategii de ascuțire 82

Strategii de ascuțire 84

Strategii de ascuțire 86

Strategii de ascuțire 88

Strategii de ascuțire 90

Strategii de ascuțire 92

Strategii de ascuțire 94

Strategii de ascuțire 96

Strategii de ascuțire 98

Strategii de ascuțire 100

Limba și literatura română

– caiet de lucru pentru clasa a V-a –

structurat pe domenii

luna

luna. Actualizare 23

luna de texte. Textul literar. Textul nonliterar 24

textul integral: ideile principale. Cuvinte-cheie. Temă 25

textul literar 26

text integral nonliterar 27

textul nonliterar 28

textul narrativ literar. Personaj. Timp. Spațiu 29

textul narrativ literar. Punctajul literar 30

textul narrativ literar 31

textul narrativ nonliterar 1 32

textul narrativ nonliterar 2 33

textul narrativ în texte multimodale. Banda desenată 34

textul descriptiv literar – în proză 35

textul descriptiv literar – în versuri 1 36

textul descriptiv literar – în versuri 2 37

textul descriptiv nonliterar 1 38

textul descriptiv nonliterar 2 39

textul descriptiv nonliterar 3 40

textul descriptiv nonliterar 4 41

textul descriptiv nonliterar 5 42

textul descriptiv nonliterar 6 43

textul descriptiv nonliterar 7 44

textul descriptiv nonliterar 8 45

textul descriptiv nonliterar 9 46

textul descriptiv nonliterar 10 47

textul descriptiv nonliterar 11 48

textul descriptiv nonliterar 12 49

textul descriptiv nonliterar 13 50

textul descriptiv nonliterar 14 51

textul descriptiv nonliterar 15 52

textul descriptiv nonliterar 16 53

textul descriptiv nonliterar 17 54

textul descriptiv nonliterar 18 55

textul descriptiv nonliterar 19 56

textul descriptiv nonliterar 20 57

textul descriptiv nonliterar 21 58

textul descriptiv nonliterar 22 59

textul descriptiv nonliterar 23 60

textul descriptiv nonliterar 24 61

textul descriptiv nonliterar 25 62

textul descriptiv nonliterar 26 63

textul descriptiv nonliterar 27 64

textul descriptiv nonliterar 28 65

textul descriptiv nonliterar 29 66

textul descriptiv nonliterar 30 67

textul descriptiv nonliterar 31 68

textul descriptiv nonliterar 32 69

textul descriptiv nonliterar 33 70

textul descriptiv nonliterar 34 71

textul descriptiv nonliterar 35 72

textul descriptiv nonliterar 36 73

textul descriptiv nonliterar 37 74

textul descriptiv nonliterar 38 75

textul descriptiv nonliterar 39 76

textul descriptiv nonliterar 40 77

textul descriptiv nonliterar 41 78

textul descriptiv nonliterar 42 79

textul descriptiv nonliterar 43 80

textul descriptiv nonliterar 44 81

textul descriptiv nonliterar 45 82

textul descriptiv nonliterar 46 83

textul descriptiv nonliterar 47 84

textul descriptiv nonliterar 48 85

textul descriptiv nonliterar 49 86

textul descriptiv nonliterar 50 87

textul descriptiv nonliterar 51 88

textul descriptiv nonliterar 52 89

textul descriptiv nonliterar 53 90

textul descriptiv nonliterar 54 91

textul descriptiv nonliterar 55 92

textul descriptiv nonliterar 56 93

textul descriptiv nonliterar 57 94

textul descriptiv nonliterar 58 95

textul descriptiv nonliterar 59 96

textul descriptiv nonliterar 60 97

textul descriptiv nonliterar 61 98

textul descriptiv nonliterar 62 99

textul descriptiv nonliterar 63 100

textul descriptiv nonliterar 64 101

textul descriptiv nonliterar 65 102

textul descriptiv nonliterar 66 103

textul descriptiv nonliterar 67 104

textul descriptiv nonliterar 68 105

textul descriptiv nonliterar 69 106

textul descriptiv nonliterar 70 107

textul descriptiv nonliterar 71 108

textul descriptiv nonliterar 72 109

textul descriptiv nonliterar 73 110

textul descriptiv nonliterar 74 111

textul descriptiv nonliterar 75 112

textul descriptiv nonliterar 76 113

textul descriptiv nonliterar 77 114

textul descriptiv nonliterar 78 115

textul descriptiv nonliterar 79 116

textul descriptiv nonliterar 80 117

textul descriptiv nonliterar 81 118

textul descriptiv nonliterar 82 119

textul descriptiv nonliterar 83 120

textul descriptiv nonliterar 84 121

textul descriptiv nonliterar 85 122

textul descriptiv nonliterar 86 123

textul descriptiv nonliterar 87 124

textul descriptiv nonliterar 88 125

textul descriptiv nonliterar 89 126

textul descriptiv nonliterar 90 127

textul descriptiv nonliterar 91 128

textul descriptiv nonliterar 92 129

textul descriptiv nonliterar 93 130

textul descriptiv nonliterar 94 131

textul descriptiv nonliterar 95 132

textul descriptiv nonliterar 96 133

textul descriptiv nonliterar 97 134

textul descriptiv nonliterar 98 135

textul descriptiv nonliterar 99 136

textul descriptiv nonliterar 100 137

textul descriptiv nonliterar 101 138

textul descriptiv nonliterar 102 139

textul descriptiv nonliterar 103 140

textul descriptiv nonliterar 104 141

textul descriptiv nonliterar 105 142

textul descriptiv nonliterar 106 143

textul descriptiv nonliterar 107 144

textul descriptiv nonliterar 108 145

textul descriptiv nonliterar 109 146

textul descriptiv nonliterar 110 147

textul descriptiv nonliterar 111 148

textul descriptiv nonliterar 112 149

textul descriptiv nonliterar 113 150

textul descriptiv nonliterar 114 151

textul descriptiv nonliterar 115 152

textul descriptiv nonliterar 116 153

textul descriptiv nonliterar 117 154

textul descriptiv nonliterar 118 155

textul descriptiv nonliterar 119 156

textul descriptiv nonliterar 120 157

textul descriptiv nonliterar 121 158

textul descriptiv nonliterar 122 159

textul descriptiv nonliterar 123 160

textul descriptiv nonliterar 124 161

textul descriptiv nonliterar 125 162

textul descriptiv nonliterar 126 163

textul descriptiv nonliterar 127 164

textul descriptiv nonliterar 128 165

textul descriptiv nonliterar 129 166

textul descriptiv nonliterar 130 167

textul descriptiv nonliterar 131 168

textul descriptiv nonliterar 132 169

textul descriptiv nonliterar 133 170

textul descriptiv nonliterar 134 171

textul descriptiv nonliterar 135 172

textul descriptiv nonliterar 136 173

textul descriptiv nonliterar 137 174

textul descriptiv nonliterar 138 175

textul descriptiv nonliterar 139 176

textul descriptiv nonliterar 140 177

textul descriptiv nonliterar 141 178

textul descriptiv nonliterar 142 179

textul descriptiv nonliterar 143 180

textul descriptiv nonliterar 144 181

textul descriptiv nonliterar 145 182

textul descriptiv nonliterar 146 183

textul descriptiv nonliterar 147 184

textul descriptiv nonliterar 148 185

textul descriptiv nonliterar 149 186

textul descriptiv nonliterar 150 187

textul descriptiv nonliterar 151 188

textul descriptiv nonliterar 152 189

textul descriptiv nonliterar 153 190

textul descriptiv nonliterar 154 191

textul descriptiv nonliterar 155 192

textul descriptiv nonliterar 156 193

textul descriptiv nonliterar 157 194

textul descriptiv nonliterar 158 195

textul descriptiv nonliterar 159 196

textul descriptiv nonliterar 160 197

textul descriptiv nonliterar 161 198

textul descriptiv nonliterar 162 199

textul descriptiv nonliterar 163 200

textul descriptiv nonliterar 164 201

textul descriptiv nonliterar 165 202

textul descriptiv nonliterar 166 203

textul descriptiv nonliterar 167 204

textul descriptiv nonliterar 168 205

textul descriptiv nonliterar 169 206

textul descriptiv nonliterar 170 207

textul descriptiv nonliterar 171 208

textul descriptiv nonliterar 172 209

textul descriptiv nonliterar 173 210

textul descriptiv nonliterar 174 211

textul descriptiv nonliterar 175 212

textul descriptiv nonliterar 176 213

textul descriptiv nonliterar 177 214

textul descriptiv nonliterar 178 215

</div

COMUNICARE ORALĂ

1. Roluri în comunicare: vorbitor, ascultător	6
2. Dialogul	9
3. Reguli de acces la cuvânt (întreruperi, suprapunerি, luarea/ predarea cuvântului, aşteptarea rândului la cuvânt)	12
4. Unitățile comunicării: actele de limbaj 1	15
5. Unitățile comunicării: actele de limbaj 2	17
6. Elemente paraverbale (intensitatea vocii, intonație, tempoul vorbirii).....	19
7. Elemente nonverbale (mimică, poziția corpului, contact vizual).....	21
8. Strategii de concepere și de comprehensiune: cuvinte-cheie, idei principale, temă, informații generale și de detaliu	23
9. Strategii de ascultare activă 1	26
10. Strategii de ascultare activă 2	28
11. Atitudini comunicative: atenția	30
12. Atitudini comunicative: empatia	33
13. Exprimarea adecvată a emoțiilor	35

LECTURĂ

1. Textul. Actualizare	37
2. Tipuri de texte. Textul literar. Textul nonliterar	40
3. Textul integral. Ideile principale. Cuvinte-cheie. Temă	43
4. Textul literar	46
5. Text integral nonliterar	49
6. Textul nonliterar	52
7. Textul narativ literar. Acțiune. Timp. Spațiu	55
8. Textul narativ literar. Personajul literar	59
9. Textul narativ literar	63
10. Textul narativ nonliterar 1	66
11. Textul narativ nonliterar 2	69
12. Textul narativ în texte multimodale. Banda desenată	72
13. Textul descriptiv literar – în proză	75
14. Textul descriptiv literar – în versuri 1	78
15. Textul descriptiv literar – în versuri 2.....	80
16. Textul descriptiv nonliterar 1	82

17. Textul descriptiv nonliterar 2	85
18. Textul explicativ (aplicativ)	89
19. Cuprinsul Textul nonliterar discontinuu	92
20. Strategii de interpretare a textului literar 1	95
21. Strategii de interpretare a textului literar 2	98

REDACTARE

1. Textul. Redactarea.....	101
2. Etapele redactării unui text	103
3. Redactarea propriu-zisă a textului (1)	106
4. Redactarea propriu-zisă a textului (2)	109
5. Compunerea. Părțile unei compuneri: introducere, cuprins, încheiere	111
6. Compunerea descriptivă. Planul textului. Paragrafe	113
7. Redactarea unui text simplu cu integrarea unor imagini	116
8. Prezentarea textului: scrisul de mână, așezarea în pagină; inserarea unor desene, grafice, fotografii, scheme	118
9. Stil: corectitudine gramaticală, respectarea normelor ortografice și de punctuație	121

ELEMENTE DE CONSTRUCȚIE A COMUNICĂRII – GRAMATICĂ

1. Propoziția. Propoziția simplă, dezvoltată, afirmativă, negativă.....	124
2. Enunțul. Enunțuri assertive, interogative, exclamative, imperative	127
3. Alfabetul limbii române. Ordonarea cuvintelor după criteriul alfabetic. Dicționarul. Articolul de dicționar	130
4. Tipuri de sunete. Vocală. Consoană. Semivocală. Corespondența sunet-literă	133
5. Silaba. Accentul	136
6. Cuvântul, unitate de bază a vocabularului. Cuvântul și contextul. Forma și sensul cuvintelor. Câmpul lexical	139
7. Vocabular. Categorii semantice. Sinonime. Antonime	141
8. Verbul. Timpurile modului indicativ. Timpuri simple	144
9. Verbul. Timpurile modului indicativ. Timpuri simple și compuse. Structura timpurilor compuse: verbe auxiliare (<i>a fi, avea, a vrea</i>).....	147
10. Verbul. Modul imperativ	150
11. Verbul. Moduri nepersonale	153
12. Substantivul. Genul. Numărul. Tipuri de substantive (comun, propriu)	156
13. Articolul hotărât. Articolul nehotărât	159
14. Substantivul. Prepoziția	162
15. Substantivul. Recapitulare	165

16. Pronumele personal. Flexiunea pronumelui personal în raport cu persoana, numărul, genul	169
17. Pronumele personal de politețe	172
18. Adjectivul. Gradele de comparație ale adjectivului.....	176
19. Adjectivul. Articolul demonstrativ	180
20. Numeralul cardinal	183
21. Numeralul ordinal	186
22. Predicatul verbal 1	189
23. Predicatul verbal 2	193
24. Subiectul exprimat (simplu și multiplu). Acordul predicatului cu subiectul 1	196
25. Subiectul exprimat (simplu și multiplu). Acordul predicatului cu subiectul 2	200
26. Atributul	204
27. Normă și abatere. Limba standard	208
28. Istoria cuvintelor - variații ale formei și ale sensului în timp	211

ELEMENTE DE INTERCULTURALITATE

1. Identitate personală – identitate națională – diversitate culturală și lingvistică.....	215
2. Cartea românească de învățătură: de la prima carte tipărită la cartea digitală	218
3. Comunicarea între popoare. Modele comportamentale. Jocul	222

Roturi în comunicare: vorbitor, ascultător

DESCOPERĂ

Privește imaginea alăturată și precizează ce se poate transmite într-o situație de comunicare.

EXERSEAZĂ

Observă imaginile și dialogurile următoare:

1 Atunci apără vulpea.

- Bună ziua, zise vulpea.
- Bună ziua, răspunse politicos micul print, care se întoarse, dar nu văzu nimic.
- Sunt aici, sub măr...
- Cine ești? spuse micul print. Ești foarte frumoasă...
- Eu sunt o vulpe, spuse vulpea.
- Vino să te joci cu mine, iți propuse micul print. Sunt atât de trist...

(Antoine De Saint-Exupéry,
Micul print)

2

3

4

Bunico, e simplu, trebuie doar să deschizi fereastra!

Gata, am deschis fereastra...
Și acum... Ce se întâmplă?

Ha! Ha! Nu despre fereastra aia e vorba, bunico!

① Scrie litera A (dacă apreciezi că afirmația este adevărată) sau F (dacă tu crezi că este falsă).

Respect pentru oameni și cărți

- a. Persoana care transmite un mesaj într-o situație de comunicare este vorbitorul sau emițătorul.
- b. În timpul unui dialog, interlocutorii vorbesc pe rând, nu intervin unul peste celălalt.
- c. Pentru a înțelege un mesaj, nu trebuie să fii atent la întregul dialog.
- d. Ritmul și tonul vorbitorului sunt alese în funcție de ascultător.
- e. Într-o conversație, vorbitorul și ascultătorul schimbă rolurile între ei.

② Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect:

• Pentru a fi ascultat cu atenție trebuie:

- a. să folosești un ritm și un ton al vocii diferite, în funcție de importanța faptelor;
- b. să ai același ton și același ritm pe toată perioada expunerii;
- c. să ai același ton, dar un ritm diferit.

• O comunicare presupune următoarele mijloace de comunicare:

- a. doar cuvinte transmise oral sau în scris;
- b. cuvinte, gesturi, mimică, simboluri, coduri, imagini;
- c. cuvinte, gesturi, mimică, simboluri, coduri, imagini, muzică.

• O comunicare orală poate avea:

- a. un singur ascultător;
- b. mai mulți ascultători;
- c. ambele situații sunt posibile.

③ Precizează vorbitorul și ascultătorul pentru fiecare dintre cele patru situații de comunicare prezentate.

④ Formulele de salut din prima situație de comunicare sugerează un comportament politic. Cui te adresezi tu prin aceste formule de salut?

- 5) Care crezi că sunt elementele de mimică, din situațiile a două și a treia de comunicare, care aduc o informație în plus mesajului transmis verbal?
Dacă ar fi făcut alte gesturi, ascultătorul/ privitorul ar fi înțeles altfel mesajul transmis?
- 6) Ce crezi că provoacă situația comică dintre nepot și bunică, din ultimul dialog?

- 7) Privește imaginea alăturată și precizează ce rol are fiecare dintre cei prezenți în comunicare.

APLICĂ

Pornind de la vorbele cunoscutului Steve Jobs „Nu vă irosiți timpul trăind în locul altcuiva, nu trăiți doar cu rezultatele gândirii altora, nu lăsați vocea opiniei celorlalți să vă distrugă propriile opinii!”, construiește o situație de comunicare în care să convingi pe cineva că ceea ce faci tu este foarte important.

DESCOPERĂ

Joc de rol! Formează echipă cu colegul/ colega de bancă. Citiți replicile următoare, asumându-vă rolul domnului, respectiv al feciorului din *Căldură mare* de I.L.Caragiale.

Domnul: Domnu-i acasă?

Feciorul: Da, dar mi-a poruncit să spui, dacă l-o căuta cineva, c-a plecat la țară.

D.: Dumneata spune-i c-am venit eu.

F.: Nu pot, domnule.

D.: De ce?

F.: E încuiată odaia.

D.: Bate-i să deschidă.

F.: Apoi, a luat cheia la dumnealui când a plecat.

D.: Care va să zică, a plecat?

F.: Nu, domnule, n-a plecat.

D.: Amice, ești... idiot!

F.: Ba nu, domnule.

(I. L. Caragiale, *Căldură mare*)

EXERSEAZĂ

Citește, cu atenție, dialogurile de mai jos:

A. — Bună ziua, Scufiță Roșie!

— Mulțumesc frumos, lupule.

— Încotro aşa de dimineață, Scufiță Roșie?

— Ia, până la bunicuța!

— Și ce duci acolo, în șorț?

— Cozonac și vin. Mama a făcut ieri cozonac și-i duc nițeluș și bunicii, care-i bolnavă și slăbită, să mănânce și ea, ca să-și mai vină în puteri.

— Da' unde șade bunică-ta, Scufiță Roșie?

— Colo în pădure, la vreun sfert de ceas și mai bine de aici. Cum ajungi sub cei trei stejari, ai și dat de casa ei, iar ceva mai la vale e alunișul, pe care doar îl știi!

(Frații Grimm, *Scufiță Roșie*)

B. Lache: Bonsoar, Mache.

Mache: Bonsoar, Lache.

L.: Ai venit de mult?

M.: Nu... De vreo zece minute... lei o bere?

law

M.: Băiete! două mari (Către Lache:) Da ce ai? te văz cam

Nu prea am chef... Sunt obosit... Am stat azi-noapte târziu la Cosman, până la ziua

M·Cucine?

L: Cu niste amici... Am vorbit foarte mult de tine

M: Da? Ce?

L.: E!... mai nimic... fleacuri! Nu stii cum sunt oamenii nostri?

M: Adică cum? mă vorbea de rău? mă-niura

L: Uite, vezi! ăsta e cusușul tău - exagerații

M · N-ai snus tu?

(I.L.Caragiale, *Amici*)

13

① Scrie litera A (dacă apreciezi că afirmația este adevărată) sau litera F (dacă tu crezi că este falsă).

- a. Dialogul se realizează printr-un schimb de replici între doi vorbitori.
 - b. În texte date, vorbitorii folosesc formule de menținere a dialogului.
 - c. Un gest sau anumite elemente de mimică nu pot înlocui cuvintele.
 - d. În texte date, vorbitorii folosesc, pe lângă cuvinte, gesturi și mimică, și o anumită intonație.
 - e. Dialogul ajută la caracterizarea directă a personajelor.

② Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect:

- În texte literare citate, dialogul marchează:
 - a simplă conversație;
 - b. diverse sentimente, atitudini;
 - c. ezitări ale personajelor.
 - Participanții la un dialog trebuie să țină cont de:
 - a locul în care se petrece dialogul;
 - b. relațiile dintre vorbitori și scopul dialogului;
 - c. ambele situații sunt posibile.
 - Seria care conține formulele de menținere a dialogului este:
 - a A!, Alo!, Vă mulțumesc!, Și...?
 - b. Interesant!, Pa!, Știi...?, Vorbești serios?
 - c. A!, Ce spui?, Dar tu ce părere ai despre ...?, Ce interesant!
 - Replicile unui dialog pot fi:
 - a monosilabice;
 - b. construite în acord cu tema dialogului;
 - c. fără să conțină cele trei componente de bază ale unui dialog nuanțat: componenta verbală, nonverbală și paraverbală.

- a. unui emițător, a unui receptor și a unui mesaj care să-i intereseze pe amândoi;
- b. unui emițător, a unui receptor, a unui mesaj care să-i intereseze pe amândoi, a unui cod comun, precum și a unui canal accesibil neperturbat;
- c. doar a unui mesaj care să-i intereseze pe emițător și pe receptor.

③ Răspunde la următoarele întrebări:

- ~► Cine sunt vorbitorii din textul A? Dar din textul B?
- ~► Care sunt formulele de inițiere din cele două texte?
- ~► În textul A despre ce se comunică? Dar în textul B?
- ~► Care sunt relațiile dintre cei care comunică?
- ~► Care ar fi formulele de încheiere potrivite pentru fiecare comunicare dată?

④ Imaginează-ți dialoguri, de 4-5 replici, pornind de la următoarele formule de inițiere:

– Alo! Agentia de turism...	– Bună ziua, domnule profesor!
– Alo! Biroul de informații al CFR...	– Bună ziua, bunico!

⑤ Realizează dialoguri, de 4-5 replici, care să se încheie cu următoarele formule:

– La revedere!	– Pa!	– Vă mulțumesc!

⑥ Împreună cu colegul/ colega de bancă, alcătuiește un dialog de 8-10 replici, între doi colegi de clasă, în care să integrezi următoarele cuvinte: *dialog, reguli, astăzi, replică*. Prezentați celorlalți colegi ce ati realizat.

APLICĂ

Imaginează-ți că ai ajuns pe o planetă locuită de alte vietăți.

Realizează un dialog de 10-15 replici între tine și una dintre vietătile pe care le-ai întâlnit.

- Intr-un dialog, dacă nu înțelegi ce spune înțelege:
 - a. pui întrebări clarificatoare;
 - b. schimbi subiectul după bunul plac;
 - c. te prefaci că nu știi despre ce este vorba.

Reguli de acces la cuvânt (întreruperi, suprapuneri, luarea/predarea cuvântului, aşteptarea rândului la cuvânt)

DESCOPERĂ

Joc de rol! Citește fragmentul următor pe roluri:

BRÂNZOVENESCU: Șaizeci și nouă cu roșu, buni... unsprece cu albastru... ai lor...

FARFURIDI: Doisprezece...

TRAHANACHE: Ai puțintică răbdare... unu, doi, cinci... șapte... zece... unsprezece.

FARFURIDI: Doisprezece...

TRAHANACHE: Cu lenache Siripeanu.

BRÂNZOVENESCU: Nici nu mai are drept de vot, de când și-a măritat fata... Nu i-a dat casele de zestre? Ei? Dacă votează, merge la pușcărie onorabilul.

TRAHANACHE: Ai puțintică răbdare... Da' dacă-l putem aduce să voteze cu noi?

FARFURIDI: Altă vorbă... Să voteze cu noi, e ușor; are procesul cu epitropia bisericii, săptămână viitoare... dar să voteze cu noi? Adică cum să voteze cu noi?...

BRÂNZOVENESCU: Adică cum să voteze cu noi?

TRAHANACHE: Să voteze cu noi.

BRÂNZOVENESCU: Nu pricapi, neică Zahario, vorba noastră? Adică „noi”, partidul nostru, pentru cine votăm noi, pentru cine lucrăm noi? Noi încă nu știm...

TRAHANACHE: Mă rog, aveți puțintică...

(I.L. Caragiale, O scrisoare pierdută)

Exprimă-ți oral opinia despre acest tip de comunicare.

EXERSEAZĂ

Joc de rol! Citește, împreună cu doi colegi/ două colege, fragmentul următor pe roluri.

Eu: Madam Piscopesco, dați-mi voie...

Măndica: Vii tocma' la pont...

Tincuța: Ai fost...?

Măndica: Taci, tu!... Las' să-l întreb eu... Ai fost aseară la circ?

Eu: Am fost.

Tincuța: Cine mai...

Măndica: Taci, soro! n-auzi? (Către mine): Ai văzut pe Mița?

Eu: Pe sora matale?

Măndica: Nu... Pe Mița, pe Potropopeasca a Tânără?

Eu: Da; era într-o lojă în fața mea...

Măndica (Tincuții): Ai văzut?

Tincuța (mie): Cu cin'

Măndica: Taci!... (Mie): Cu ce pălărie era?

Eu (încurcat): Cu...

(Tincuța vrea să mă-ntrerupă.)

Măndica (astupându-i gura cu mâna): Cu o pălărie mare...

Eu (răsuflând): Da...

Măndica (Tincuții): Ai văzut? (Mie): Bleu gendarme...

Eu: Da...

Măndica (mie): Cu pamblici vieux-rose...

(Eu dau din cap afirmativ.)

Măndica (Tincuții): Te mai prinzi aldată?

Tincuța: Stai, să vedem... (Mie): Era cu bărbatu-său?

Măndica (Tincuții): Taci tu!

Tincuța: Apăi, lasă-mă și pe mine, sorol!... Tot tu?

Măndica (mie): Era cu Protopopescu?

Eu (încurcat): Mi se pare că...

Măndica: Nu era cu Haralambina?

Eu (și mai încurcat): Cu care Haralambina?...

(I.L. Caragiale, Five o'clock)

① Scrie litera A (dacă apreciezi că afirmația este adevărată) sau litera F (dacă tu crezi că este falsă).

- Personajele din textul dat respectă regulile de acces la cuvânt.
- Două dintre personaje nu respectă regula accesului la cuvânt.
- În textul dat există personaje care nu au răbdare să preia cuvântul la momentul oportun.
- În textul dat se păstrează contactul vizual cu cel cu care se vorbește.
- În textul dat se vorbește peste partenerul de dialog.

② Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect:

Care persoane vorbesc în fiecare omire ceea ce donează din nou și mai sus?

- Într-un dialog, dacă nu înțelegi mesajul:

- pui întrebări clarificatoare;
- schimbi subiectul după bunul plac;
- te prefaci că nu știi despre ce este vorba.

- Pentru a avea un dialog plăcut cu interlocutorul, trebuie să:

- a. vorbești repede și să oferi puține informații;
- b. preie și cuvântul imediat ce prinzi un moment de neatenție a interlocutorului;
- c. aștepți ca partenerul de dialog să-și termine replica fără a interveni.

• În textul citat, personajul care intervene peste interlocutor este:

- a. Mândica;
- b. Tincuța;
- c. ambele variante.

③ Răspunde la următoarele întrebări:

- ~ Care sunt personajele din textul dat?
- ~ Personajele respectă regulile de comunicare?
- ~ Cine nu își așteaptă rândul la cuvânt?
- ~ Cum se comportă personajele în timpul dialogului?
- ~ De ce se intrerup în timpul comunicării unele personaje?

④ Ce reguli ar trebui să respecte dialogul între două sau mai multe persoane?

Formulează cel puțin patru reguli.

⑤ Imaginează-ți un dialog, de 8-10 replici, în care personajele din textul dat să respecte regulile de acces la cuvânt pe care le-ai formulat.

⑥ Realizează un dialog, de 8-10 replici, între tine și doi colegi de clasă având ca temă sportul preferat.

APLICĂ

Propune alte trei reguli necesare unei comunicări eficiente.

DESCOPERĂ

Menționează, mai jos, trei formule de salut pe care le folosești când te întâlnești cu prietenii tăi.

EXERSEAZĂ

Citește pe roluri textul următor, pentru a putea răspunde cerințelor:

- Domnule Cyrus, credeți că există insule pentru naufragiați?
- Ce înțelegi prin asta, Pencroff?
- Adică insule anume create, unde naufragiații să se descurce mai bine.
- Poate, răsunse zâmbind inginerul.
- Ba, eu cred că există, spuse Pencroff, și sunt convins că Insula Lincoln face parte dintre ele!

- O clipă, meștere Pencroff, nu pleca. Ai uitat desertul!
- Mulțumesc, domnule Spilett, răsunse marinarul, dar mă întorc la lucru.
- Refuzi o ceașcă de cafea, prietene?
- Nu refuz – una singură, atât.
- Dar o pipă?

(Jules Verne, *Insula misterioasă*)

① Formulează răspunsuri pentru următoarele întrebări:

Câte persoane vorbesc în fiecare dintre cele două dialoguri de mai sus?

Cum este marcată, în scris, fiecare intervenție a personajelor?

Ce exprimă prima intervenție a vorbitorului din primul fragment citat?